



HOLLANDSCHE DRAAD- EN KABELFABRIEK

Kabels, katrollen, draden, overal waar je kijkt beweegt wat bij de Hollandsche Draad- en Kabelfabriek (Draka). Om duizelig van te worden. Van kleine haspels met koperdraad wordt één dik draad gemaakt. De draden worden vliegensvlug in elkaar gedraaid en om een spoel gewikkeld. De zittende man houdt het proces nauwlettend in de gaten. Hij wil vast weten of alles naar behoren werkt. Is er soms inspectie? Of is het een bedrijfsbezoek? De heren in het nette pak geven hun ogen de kost.

Het is 1910. De tijd dat elektriciteit de ouderwetse gasverlichting verdringt. Er is behoefte aan geleidingssnoeren en -kabels voor consumenten en bedrijven. En omdat deze in Nederland nog niet worden gemaakt, springt Jan Teeuwis Duyvis, telg uit een Zaanse ondernemersgeslacht, in het gat in de markt. Met geld

van zijn ouders en ooms bouwt hij een fabriekje op de grote zandvlakte aan de Noordelijke IJ-oever. Met succes. Al na twee jaar maakt hij flinke winst.

Werknemers zijn trots op het familiebedrijf en blijven er vaak jaren werken. Ze noemen zichzelf Drakianen. Misschien ook wel omdat Duyvis goed voor zijn personeel zorgt. Ook tijdens de Tweede Wereldoorlog steunt Draka zijn mensen. Ze krijgen eten, mogen moestuintjes aanleggen op het terrein en van de paraffine die in de fabriek wordt gebruikt, worden kaarsen gemaakt. En zelfs als tijdens de oorlogswinter de productie stil ligt, wordt het loon gewoon doorbetaald. ■

Tijdens de Tweede Wereldoorlog komen zeventien Draka-medewerkers om. Voor hen wordt na de oorlog een monument opgericht. Vier bakstenen muurtjes in de vorm van een kruis. Op travertien platen de namen van de slachtoffers. En een opkomende zon met zonnestrallen gemaakt van koperwalsdraad uit eigen fabriek.